

дователно, преобладаващото мнозинство от българските периодични издания (81 от 90) сж се издържали, както казахме, главно съ помощи от родолюбиви българи. Никое периодическо издание не можеше да осигури съществуването си съ собствени сили и срѣдства, да си гарантира самостояенъ, независимъ животъ.

Тиражътъ на всички периодически издания — цариградски и емигрантски — бѣ извънредно низкъ и напълно недостатъченъ да покрива разносикътъ. Той се движеше между 200—1000 броя. Тиражътъ на емигрантските издания, обаче, не надминава 600—700 броя. Установяването на точния тиражъ е трудно дори днесъ, когато има по-голѣма възможностъ за това, поради естествения стремежъ у издателитѣ да надуватъ действителнитѣ цифри, а камоли преди освобождението, когато не сж се събирали никакви сведения и не сж държани никакви статистики. При все това, по данни, черпени отъ самитѣ периодични издания отъ това време, се вижда, че „Цариградски вѣстникъ“ почналъ съ 80 абонати, до края на първата година тѣ стигнали 150—200, а презъ последнитѣ му години до 700—800. „Български Книжици“ имали първата година 774 абонамента, отъ тѣхъ били платени само 140; втората — 620, отъ които само 200 изправни. „Свѣтъникъ“ почналъ съ 511 абоната. Сп. „День“ имало 900—1000 абонамента, отъ които една голѣма частъ неизправни. Споредъ Ю. Ивановъ, четиритѣ български вестници въ Цариградъ презъ 1869 година имали следния тиражъ: „Македония“ — 825; „Зорница“ — 812; „Право“ — 435; „Турция“ — 400 или всичко 2472 броя на едно 4 милионно население.¹⁾ Отъ цариградскитѣ периодични издания и изобщо отъ всички български периодични издания отъ тази епсха най-голѣмъ тиражъ имало сп. „Читалище“. Първата година то имало 1546 абонати, отъ които изправни 1327; отъ „Читалище“ били получавани въ Цариградъ — 147 броя; Търново — 120; Сливенъ — 86; Русе — 61; Свищовъ — 52; Габрово — 51 и пр. Тѣзи цифри даватъ макаръ и слаба представа за абонатитѣ, на които е могло да се разчита въ всѣки градъ. Отъ емигрантскитѣ вестници: „Дунавски Лебедъ“ ималъ въ началото 500 абонати, отъ които изправни 360; „Български Гласъ“ — 350 абонати, отъ които $\frac{1}{3}$ неплатени; „Дунавска Зора“ — 250; „Стара-Планина“ — 600—700 и пр.

Отъ казаното по-горе се вижда, че дори малкиятъ брой получатели не били изправни. За тѣхната изправностъ не помагало и особеното разбиране по онова време за задачата на абоната, който се наричалъ „спомоществателъ“.

¹⁾ К. Фотиновъ. Юбилеенъ сборникъ на българската журналистика, стр. 13.